

Obejście prawa w drodze umowy zobowiązującej

Spis treści

Literatura	IX
Wykaz orzeczeń powołanych w pracy w porządku chronologicznym	XVII
Wykaz skrótów	XXIII
Wstęp	1
Rozdział I. Obejście prawa na tle swobody kontraktowania i sposobu wyrażenia przepisów ograniczających tę swobodę	9
§ 1. Wprowadzenie	9
§ 2. Granice swobody umów jako przypadki ograniczenia wolności kompetencji	10
I. Podstawowe założenia	10
II. Artykuł 353 ¹ KC jako norma kompetencyjna	15
III. Ustawa, natura stosunku prawnego oraz zasady współzycia społecznego jako ograniczenia kompetencji do ukształtowania treści i celu umowy obligacyjnej	17
§ 3. Rola klasyfikacji i typizacji w budowie hipotezy norm ograniczających kompetencję do kształtowania treści umowy obligacyjnej	19
I. Uwagi ogólne	19
II. Typizacja i klasyfikacja w kontekście budowy hipotezy normy prawnej	20
III. Typizacja nakazu i zakazu w odniesieniu do normy kompetencyjnej	27
1. Uwagi ogólne	27
2. Brak uogólnienia	29
3. Uogólnienie hipotezy do postaci typu aktu konwencjonalnego	31
4. Uogólnienie hipotezy do postaci klasy aktów konwencjonalnych	33
5. Połączenie wskazanych wyżej metod	33
IV. Budowy hipotezy zakazu i nakazu a pojęcia prawne i faktyczne	34
V. Budowa hipotezy przepisów innych niż dotyczące treści i celu umowy	36

§ 4. Obejście prawa jako zjawisko polegające na atypowym ustanowieniu albo ukształtowaniu norm postępowania	37
I. Uwagi ogólne	37
II. Obejście zakazu	42
1. Uwagi ogólne	42
2. Atypowe ustanowienie norm postępowania	43
3. Atypowe ukształtowanie treści czynności prawnej	48
III. Obejście nakazu	55
§ 5. Obejście prawa a inne instytucje prawne – uwagi ogólne	57
§ 6. Podsumowanie	61
Rozdział II. Metody interpretacyjne i legislacyjne przyjęte w celu przeciwdziałania obejściu prawa	63
§ 1. Wprowadzenie	63
§ 2. Rozszerzenie zakresu stosowania przepisów	67
I. Wykładnia celowościowa normy	67
1. Uwagi historyczne i prawoporównawcze	67
2. Stanowisko własne	74
II. Wykładnia „z celu na środki”	85
III. Analogia	88
§ 3. Interpretacja czynności prawnej	92
I. Uwagi ogólne	92
II. <i>Causa</i> czynności prawnej	93
III. Kontrola celu czynności prawnej	94
IV. Redukcja utrzymująca skuteczność	97
§ 4. Relacja między czynnością prawną a normą	99
I. Uwagi ogólne	99
II. Nadużycie prawa	99
III. Pozorność czynności prawnej	103
§ 5. Odrębny przepis regulujący obejście prawa	109
I. Uwagi ogólne	109
II. Ogólna regulacja obejścia prawa	109
III. Szczegółowe przepisy dotyczące obejścia prawa	114
IV. Klauzule antycypacyjne	116
§ 6. Podsumowanie	117
Rozdział III. Kryteria obejścia prawa	121
§ 1. Wprowadzenie	121
§ 2. Teorie obiektywne	123
I. Propozycje definicji obejścia prawa z wykorzystaniem kryteriów o obiektywnym charakterze	123
II. Stanowisko własne	129
1. Uwagi ogólne	129
2. Pozytywne kryteria obejścia ustawy	131
a. Kryterium podobieństwa	131
b. Kryterium atypowego ukształtowania treści czynności prawnej	135

c. Kryterium wyłączenia zastosowania przepisu	137
3. Negatywne kryteria obejścia ustawy	138
a. Kryterium istotnych cech nowości	138
b. Kryterium interesu	140
c. Kryterium celu ochronnego normy	143
III. Test kryteriów pozytywnych i negatywnych	144
IV. Kryteria obejścia prawa a problem czynności prawnej jako „wyłączonego” sposobu do osiągnięcia określonego celu	145
V. Przykładowe zastosowanie kryteriów obejścia prawa – umowa przewłaszczenia nieruchomości na zabezpieczenie oraz darowizna na wypadek śmierci	147
§ 3. Teorie subiektywne	157
§ 4. Kryteria obejścia prawa a Konstytucja RP i prawo UE	164
§ 5. Podsumowanie	168

Rozdział IV. Zakres zastosowania zakazu dokonywania czynności prowadzących do obejścia prawa – czynności prawne i ustawa w rozumieniu art. 58 § 1 KC

§ 1. Wprowadzenie	169
§ 2. Czynności prawne	169
I. Uwagi ogólne	169
II. Wywołanie przez czynność prawną pełni skutków a możliwość jej kwalifikacji jako przedsięwziętej <i>in fraudem legis</i>	173
1. Czynności prawne nieistniejące	173
2. Czynności niewywołujące pełni skutków	177
3. Szczególne rodzaje czynności prawnych	182
4. Część czynności prawnej oraz niektóre z czynności prawnych związanych jako przedmiot kwalifikacji ze względu na obejście prawa	189
5. Czynność prawna współkształtująca niedozwolony skutek	191
6. Czynności podobne do czynności prawnych	192
7. Obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 KC a czynności prawne regulowane innymi gałęziami prawa prywatnego ..	193
§ 3. „Ustawa” w rozumieniu art. 58 § 1 KC	195
I. Uwagi ogólne	195
II. Aspekt formalny – źródła prawa	195
III. Aspekt materialny – funkcja, moc obowiązywania, przedmiot regulacji i sposób wysłowienia przepisu	199
1. Uwagi ogólne	199
2. Normy dyspozytywne	203
3. Normy chroniące szczególnie istotne wartości	205
4. Obejście przepisów prawa publicznego	207
5. Obejście przepisów, których hipotezy zostały skwantyfikowane	210
§ 4. Podsumowanie	211

Rozdział V. Sankcja zastrzeżona dla czynności prawnych mających na celu obejście prawa	213
§ 1. Wprowadzenie	213
§ 2. Modele sankcji powiązanej z ogólną klauzulą obejścia prawa ...	215
I. Uwagi ogólne	215
II. Model francuski	217
1. Sankcja <i>inopposabilité</i>	217
2. Sankcje uzupełniające: nieważność oraz obowiązek zapłaty odszkodowania	220
III. Model hiszpański	221
IV. Model włoski	224
§ 3. Model sankcji powiązanej ze szczególną klauzulą obejścia prawa	225
§ 4. Modele sankcji dla czynności <i>contra legem</i>	226
I. Uwagi ogólne	226
II. Rodzaje sankcji zastrzeżonych dla czynności prawnych <i>contra legem</i>	227
III. Ocena przydatności sankcji sędziowskiej dla czynności <i>in fraudem legis</i>	232
1. Uwagi ogólne	232
2. Perspektywa ogólna	232
3. Perspektywa szczególna	238
§ 5. Sankcja właściwa dla czynności prawnych przedsięwziętych w celu obejścia prawa	239
I. Uwagi ogólne	239
II. Sankcja zasadnicza	240
III. Sankcja korygująca	250
§ 6. Sankcja zastosowania omijanych przepisów a art. 58 § 1 KC	250
I. Uwagi ogólne	250
II. Sankcja właściwa jako wynik wykładni art. 58 § 1 KC	251
III. Sankcja właściwa jako wynik nowelizacji art. 58 § 1 KC ...	253
§ 7. Zastosowanie sankcji	255
I. Uwagi ogólne	255
II. Uzupełniające i zastępcze stosowanie przepisów	256
III. Nieważność czynności prawnej	257
IV. Inne niż nieważność postaci wadliwości czynności prawnej	262
V. Sankcja niewskazana w treści obchodzonego przepisu	263
VI. Brak możliwości albo niecelowość zastosowania omijanego przepisu	264
VII. Zakres zastosowania sankcji	265
§ 8. Zakończenie	267
Zakończenie	275
Indeks rzeczowy	283

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl